

ORNIS FENNICA

1932

SUOMEN LINTUTIETEELLISEN SEURAN JULKAISEMA
UTGIVEN AV ORNITOLOGISKA FÖRENINGEN I FINLAND IX, N:o 1

Toimittajat: Tri *Pontus Palmgren*, Helsinki,
Bulevardi 17, — maist. *Einari Merikallio*, Kerava.
Toimituksen osoite: Tri *Pontus Palmgren*,
Helsinki, Bulevardi 17.
Vuosikerran tilaushinta: Smk. 50:—, ulko-
maille Smk. 50:—

Esiintyy neljänä vihkona vuodessa.

Redaktörer: Dr *Pontus Palmgren*, Hfors,
Bulevarden 17, — mag. *Einari Merikallio*, Kerava.
Redaktionens adress: Dr *Pontus Palmgren*,
Helsingfors, Bulevarden 17.
Prenumerationsavgift per årgång: Fmk 50:—
till utlandet Fmk 50:—

Utkommer med 4 häften i året.

Bezugspreis für Abonnenten im Ausland Fmk 50:—

Erscheint mit vier Nummern im Jahre.

Till kännedomen om fjällvråkens (*Buteo l. lagopus* Brünn.) flyttningvägar.

J. SNELLMAN.

(Forts.)

Senare erfarenheter stöda och komplettera tidigare iakttagelser. Under vårsträcket 1930¹ erhålles en hel del nya uppgifter om dessa våra fjällmarkers vittberesta vandrare, vilka under föregående år bildat ett karaktäristiskt inslag i flyttningstidens rörliga fågelliv. Ej alltid, men i flertalet iakttagna och här uppräknade fall, väljes även nu den så tydligt utstakade vägen mot väster, mot den blå kust-randen på svenska sidan (Singö, Fogdö och norra Wäddö). De regelbundna observationerna vidtagna d. 5. IV, men redan dess-förinnan, i medlet av mars,² har några förelöpare, ett och annat en-staka individ på genomresa mot väster, antecknats av en på Sig-nilskär bosatt fågelkännare.

1930, vårobservationer:

- Signilskär 5. IV. 30. (Barom. 774 — Temp. + 2¹/₂ — Vind Ot.S₃ — Klart).
kl. 9.00 1 ex. ryttlar över Heligman. Härifrån till Degerskären i SSW.
14. IV. 30. (Barom. 761 — Temp. + 4° — Vind SO₅ — Halvklart).
kl. 11.15 1 ex. mot W (Hamnskär — N Degerskär—Singö), 30 m. höjd.
17. IV. 30. (Barom. 758 — Temp. + 4° — Vind NNO₃ — Regn på morg.).
kl. 10.00 1 ex. Wt.S. (Eckerö—Enskär— Singö), 40 m.
18. IV. 30. (Barom. 757 — Temp. + 2° — Vind NO₅ — Mulet).

¹ Från åren 1928 och 29 finnes ingenting antecknat om arten. Den 1 och 11. II. 30 iaktogs en fjällvråk vid Dalkarby i Jomala flyga i östlig riktning.

² Jmfr. 9 och 16. III. 27.

- kl. 7.00 2 ex. mot Singö i W. Flyga högt över havet (100—120 m); riktning Wt.S.
- kl. 7.30 1+1 ex. över Enskär och Heligman mot W (30 och 70 m).
21. IV. 30. (Barom. 760 — Temp. + 1° — Vind SSW₂ — snöar).
kl. 5.45 1 ex. Eckerö—Heligman—Singö (30 m).
22. IV. 30. (Barom. 763 — Temp. + 4° — Vind SW₂₋₃ — dis).
kl. 10.00 1 ex. mot W (Signilskär—Singö), 80 m.
11.00 3 „ högt över Heligman. Stiga ytterligare. Regnskur. Vråkarna återvända till Eckerö.
kl. 11.30 1 ex. mot WSW. (Regnet upphört; svenska kusten skönjes ej!).
23. IV. 30. (Barom. 764 — Temp. + 4° + 8° — Vind SW₃ — Nästan mulet).
kl. 8.30 1 ex. över Signilskär och Kapellskär mot W (30 m).
9.45 1 „ „ „ „ „ „ „ WSW (40 m).
10.00 1 „ „ „ „ „ „ „ „ (30 m).
10.30 1 „ „ „ „ „ „ „ „ N. Degerskär mot WSW (30 m).
14.30 1 „ mot W.
1 „ över Heligman¹ mot Understens fyr i WNW (30 m).
24. IV. 30. (Barom. 773 — Temp. + 2¹/₂ + 7° — Vind S₁ — Klart).
kl. 11.15 1 ex. över Enskär mot Singö; riktning Wt.S, högt (80 m).
25. IV. 30. (Barom. 772 — Temp. + 4° — Vind N₁ — Klart).
kl. 9.30 1 ex. över Signilskär mot Wäddö, riktning SW (50—80 m).
Höjer sig över havet.
kl. „ 1 „ mot Rönnskär och havet i WSW (Grisslehamn), 70—80 m.
kl. 9.45 1 „ söker föda på Heligman.
26. IV. 30. (Barom. 775 — Temp. + 5° — Vind NO₂₋₃ — Klart).
kl. 12.15 1 ex. i sällskap med *Pandion haliaëtus* över till Sverige. Flyga lågt över Signilskär, högre över havet.
27. IV. 30. (Barom. 776 — Temp. + 7° — Vind Nt.W₁ — Klart).
kl. 14.30 1 ex. ryttlar över Österkärret, därpå mot W.
28. IV. 30. (Barom. 767—63 — Temp. + 4° + 8° — Vind WNW₁—Nt.W₂₋₃ — Halvmulet, klarnar).
kl. 8.45 1 ex. mot W: Eckerö—Signilskär—Kapellskär—Singö (30 m).
kl. 9.00 1 „ i sällskap med *Fringilla coelebs* över till Sverige (40 m).
kl. 9.00 1 ♂ i ett sällskap skrikande måsar över Kapellskär mot W.
10.15 1 ex. håller över Hamnskär under genomfarten.
10.30 1 „ bland måsarna över Kapellskär. Ut mot Singö i W. Den andra kvar på Hamnskär, efter välfågnaden även den mot Singö kl. 10.45.
kl. 11.00 2 ex. ryttla över Österskär. Sedan långsamt mot W.
14.30 1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „
29. IV. 30. (Barom. 764 — Temp. + 5° — Vind N₁ — Klart).
kl. 5.30 1 ex. över N. Degerskär mot NO.
6.00 1 ex. från Eckerö till Signilskär. Riktning W.

¹ Då fjällvråkarna närma sig måsarnas bosättningsområden, gå dessa stridslystna orosfåglar under larm och gny löst på dem. I kroklinjer drager sällskapet — den vinglande vråken med en flock skriande måsar efter sig — ut över vattnet. Att sorkjakten på kobbarna ofta störes av mässkriket och de efterhängsna kråkorna är självklart.

- 9.15 1 „ över Hamnskär, Signilskär, N. Degerskär mot W. (Utom fjällvråkar flyga i dag ett antal bofinkar, *Fringilla coelebs*, och grön-siskor, *Carduelis spinus*, över till Sverige).
4. V. 30. (Barom. 768 — Temp. + 6° — Vind N₂ — Klart).
kl. 11.15 1 ex. mot W (30 m) på f. m.
8. V. 30. (Barom. 766 — Temp. + 6° — Vind OSO₂₋₃ — Nästan mulet).
kl. 6.15 1 ex. ryttlar över Heligman på morgonen.
kl. 8.00 1 ex. anfalles av måsar; flyger från Enskär till Signilskär. Härifrån?
9. V. 30. (Barom. 760 — Temp. + 9° — Vind SO₅₋₆ — Halvklart).
kl. 8.30 1 ex. ofredas av måsar. Riktning?
10. V. 30. (Barom. 760 — Temp. + 5° — Vind W₁ — Regn).
kl. 8.30 1 ex. ryttlar över Heligman.
11.00 2 „ över Signilskär. Fortsätta färden mot W. (För tillfället ingen nederbörd, vinden kastar om till NNW).
12. V. 30. (Barom. 760 — Temp. + 6 + 11° — Vind SW—S₁ — Klart).
kl. 10.00 1 ex. ryttlar lågt över „djävulså kern“ på Heligman, härifrån till Enskär.
13. V. 30. (Barom. 761 — Temp. + 11 — Vind S₂ — Klart).
kl. 10.00 1 ex. över Signilskär i W riktning.
11.15 1 „ „ „ mot O „ (samma vråk?).
14. V. 30. (Barom. 761—62 — Temp. + 15° — NNW—Nt.O₂₋₃ — Klart).
kl. 8.30 1 ex. jagas av fiskmåsar.
10.45 1 „ från SW till Signilskär.
16. V. 30. (Barom. 772 — Temp. + 9° — Stiltje — Klart).
kl. 15.00 2 ex. ♂ och ♀, samtidigt mot W, mot Fogdö eller norra Wäddö. Paret flyger högre över havet (150 m).
20. V. 30. (Barom. 764 — Temp. + 10° — Vind SSW₁ — Tjocka).
kl. 10.30 1 ex. från Signilskär till Degerskären i SW.
23. V. 30. (Barom. 771 — Temp. + 11° — Vind NO₁ — Klarnar).
kl. 10.15 1 ex. mot W. Stiger och glider bort mot Singö (200 m).
25. V. 30. Barom. 765 — Temp. + 17° — Stiltje — Klart).
kl. 16.00 1 ex. ryttlar över Signilskär. Vid avfärden ställes kosan mot O

Ett avgjort hinder för erhållande av fullt exakta siffror utgör icke blott observationsområdets stora utsträckning utan även de genomflyttande fåglarnas vana, att under stilla och soliga dagar draga på stor höjd över öarna. En god del passerar följaktligen med sannolikhet området utan att alls observeras. Särskilt under år 1930 och hösten 1927 torde detta kunna anses hava varit fallet.

1927, höstobservationer:

28. VIII. 27. (Barom. 767 — Temp. + 10° — Vind SW₄ — Nästan klart).
kl. 15.00 1 ex. utsökt vacker ♀, med ett släp av kråkor efter sig, lågt över ön mot SO.

13. IX. 27. (Barom. 757 — Temp. + 11° — Vind NO₃₋₄ — Halvklart).
kl. 16.30 1 ex. ryttlar i sällskap med *Falco tinnunculus* över Signilskär.
Häri från först mot S, sedan mot O till Eckerö.
21. IX. 27. (Barom. 752 — Temp. + 10° — Vind W₄₋₀ — Klart).
f. m. 1 ex. bland holmarna NW om Eckerö (enl. uppgift).
23. IX. 27. (Barom. 754 — Temp. + 9° — Vind O—SO₂₋₆ — Klart i W och O, senare regn).
kl. 13.00 1 ex. i sällskap med en ryttlande tornfalk över Signilskär.
26. IX. 27. (Barom. 751 — Temp. + 12° — Vind SW₅₋₄₋₅ — Klart).
2 ex. på Ångskär i NO från Signilskär (enl. uppgift).
30. IX. 27. (Barom. 765 — Temp. + 10° — Vind SSW₃₋₅ — Halvklart).
kl. 14.30 1 ex. från Sverige. Från havet över N. Degerskär mot O, mot Gloskären och Eckerö.
1. X. 27. (Barom. 776 — Temp. + 11° — Vind S₃—SW₅ — Mulet).
kl. 11.00 1 ♀ ryttlar över Hamnskär nästan hela dagen. Flyger i skymningen med fylld kräva till alarna på Enskär.
7. X. 27. (Barom. 767 — Temp. + 8° — Vind NNO—NNW₆₋₃ — Mulet, regn).
kl. 16.00 1 ex. ryttlar i duggregn över Hamnskär. — I kikaren ser man, att jakten stundom lyckas. Det anmärkningsvärda är emellertid, att vråken regelbundet slår till på en högre liggande klippknalle *med sor-ken i näbben*, icke i klorna, under flykten. Vid styckningen fasthålls rovet som vanligt med fötterna. Misslyckas fångsten händer det att vråken på flaxande vingar skakar den tuva, under vilken bytet gömt sig.
- Södra Degerskär 8. X. 27. (Barom. 773 — Temp. + 8° — Vind W—NNW₂₋₃₋₂ — Klart).
kl. 8.30 1 ex. utmed randen av kobbar i S. Vid S. Degerskärs sydvästra hörn gör vråken en vänstergir och stryker tätt förbi Gisslans fyr (norr om fyren) mot W mot Wäddö (70 m).
24. X. 27. (Barom. 761 — Temp. + 4° — Vind ONO₃₋₅ — Halvklart),
k. 9.00 1 ex. högt över en flock örnar över Norra Degerskär. — Örnarna äro 11, 5 *Aquila chrysaëtus* och 6 *Haliaëtus albicilla*, vilka på sträckta vingar och ringa höjd segla över krönet.
4. XI. 27. (Barom. 751 — Temp. + 6° — Vind NW—W₂₋₃ — Mulet).
1 ex. från Eckerö till Signilskär. Häri från mot WNW i riktning mot Understen på svenska sidan (sannolikt en svensk fjällvråk, som återvänder?).
9. XI. 27. (Barom. 751 — Temp. — 1° — Vind WNW—NW₃₋₃ — Nästan klart).
1 ex. över Hamnskär på f. m.
10. XI. 27. (Barom. 753 — Temp. + 2° — Vind O—ONO₃₋₄ — Halvklart).
kl. 9-16 1 eller 2 ex. ses än här än där. Söker något ätbart på Signilskär, Enskär eller Hamnskär.
11. XI. 27. (Barom. 762 — Temp. — 1 1/2° — Vind NO₅₋₆ — Klart).
kl. 8.30 1 ex. ryttlar över Hamnskär; jfr. föreg.
12. XI. 27. (Barom. 771 — Temp. — 2° — Vind ONO₄₋₅ — Nästan klart),
kl. 9.00 1 ex. från W till Signilskär och Heligman.
kl. 14.30 " " O mot W.

Under de 3 dagar, som återstår av observationstiden, iakttages ej någon fjällvråk. Ett kort uppräknande av alla från och med d. 4 till den 15. XI. 27 inom observationsområdet Signilskär iakttagna fågelarter, kan här vara av intresse:

Corvus corax, *C. cornix*, *Sturnus vulgaris*, *Chloris chloris*, *Carduelis carduelis*, *cannabina*, *spinus*, *linaria* (*exilipes* o. *holboelli*?), *Pyrrhula pyrrhula*, *Loxia curvirostra*, *pithyopsittacus*, *leucoptera* *Fringilla coelebs*, *F. montifringilla*, *Emberiza citrinella*, *Plectrophenax nivalis*, *Lullula arborea*, *Alauda arvensis*, *Eremophila alp.*, *Anthus pratensis* (6. 7. 8. XI), *Motacilla alba* (7. XI), *Certhia familiaris*, *Parus major*, *ater*, *cæruleus*, *Aegithalos caudatus*, *Regulus regulus*, *Lanius excubitor*, *Bombycilla garrula*, *Turdus pilaris*, *merula*, *musicus*, *Erithacus rubecula*, *Troglodytes troglodytes*, *Nyctea scandiaca*, *Surnia ulula*, *Aegolius funereus*, *Asio flammeus*, *A. otus*, *Falco peregrinus*, *Accipiter nisus*, *A. gentilis*, *Haliaëtus albicilla*, *Cygnus cygnus*, *Anas platyrhyncha*, *Bucephala clangula*, *Clangula hyemalis*, *Somateria mollissima*, *Oidemia nigra*, *O. fusca*, *Mergus merganser*, *Phalacrocorax carbo*, *Colymbus arcticus*, *Calidris alpina* (9. XI), *C. maritima*, *Larus canus*, *marinus*, *argentatus*, *hyperboreus*, *Uria grylle*.

1930, höstobservationer:

- Signilskär 11. IX. 30. (Barom. 776 — Temp. + 9° — Vind NNO—NO₂ — Mulet).
 kl. 10.00 1 ex. i det högsta av de konstgjorda träden på Signilskär. Vid avresan flyger vråken mot O.
19. IX. 30. (Barom. 773 — Temp. + 6 1/2° — Stiltje — Mulet).
 kl. 12.00 2 ex. kretsas högt över Enskär. Flyttningsriktning? (Den 29. IX. observeras ett par vråkar högt över S. Degerskär. Avståndet — dryga 2 km — medger ej denna gång en fullt säker artbestämning).
3. X. 30. (Barom. 770 — Temp. + 11° — Vind W—WSW₃ — Nästan mulet).
 kl. 14.00 1 ex. från NW mot SO på (10—40 m).
19. X. 30. (Barom. 770 — Temp. + 10° — Vind SW—W₁₋₂ — Halvklart).
 kl. 10.30 1 ex. ryttlar över Rönnskär. Kommer sannolikt västerifrån.
24. X. 30. (Barom. 761 — Temp. + 10 1/2° — Vind S₂₋₃ — Mulet).
 kl. 15.00 1 ex. på en större sten vid Storkärret. Härifrån lågt mot O.
27. 10. 30. (Barom. 767 — Temp. 7 1/2° — Vind NO₂ — Nästan mulet).
 kl. 15.00 1 ex. ryttlar över Hamnskär, där födan är lättast åtkomlig.
28. X. 30. (Barom. 763 — Temp. + 9° — Stiltje — Regntjocka).
 kl. 18.00 1 ex. på nattkvist i en avlövad al vid Storkärret.
6. XI. 30. (Barom. 763 — Temp. + 6° — Vind N₁ — Mulet).
 kl. 7.00 1 ex. (se föreg.).

10. XI. 30. (Barom. 754 — Temp. + $4\frac{1}{2}^{\circ}$ — Vind WSW₃ — Nästan klart).
kl. 10.00 1 ex. ryttlar över Sunderomskär (mellan Signilskär o. N. Degerskär). Härifrån mot OSO till Glasskären eller Eckerö.

Den sista observationsserien bjuder i visst avseende på en överraskning. Av äldre rön har framgått, att ett sträck om våren synes gå över öarna mot väster upp till fjällen¹, medan av iakttagelserna under höstflyttningen inga fullt säkra slutsatser ännu kunna dragas. Det har dock sett ut som om en östlig eller sydöstlig riktning vore den regelrätta, i varje fall har höstetid de från väster kommande vråkarnas antal varit något större. (Märk! Uppgifterna från fasta Åland peka med stor bestämdhet på ett flyttningssträck över Åland i denna riktning, men det förefaller som om dessa vråkar icke alltid toge vägen över Signilskär, utan hellre *norr* om denna ögrupp, genom Eckerö nordvästra skärgård, möjl. även över Finbo. Om våren har fjällvråken då och då iakttagits sträcka åt motsatt håll, mot NW, genom Lemland socken i riktning mot Hammarland, våren 1931 även genom Sund och Finström mot WNW). — Över Signilskär, som här åter är händelsernas medelpunkt från d. 19. IX. till d. 10. XI. 31, draga de flesta flyttande fjällvråkarna emellertid nu bort mot W, varvid de som vanligt taga genaste vägen över havet.

1931, höstobservationer:

26. IX. 31. (Barom. 780 — Temp. + $4\frac{1}{2} + 10\frac{1}{2}^{\circ}$ — Vind NNO₃₋₇ — Regn o. hagelbyar).
kl. 7.30 1 ex. på en större sten vid „telegrafan“. Lyfter och flyger lågt över marken mot W.
27. IX. 31. (Barom. 779—5 — Temp. + 5 + 10° — Vind OSO₁—S₂ — Halvmulet).
(kl. 13.00 1 ex. möjligen fjällvråk, lågt över vattnet $1\frac{1}{2}$ —1 m) mot W.)
28. IX. 31. (Barom. 772—5 — Temp. + 6 + 15° — Stiltje — Halvklart).
f. m. 1 ex. mot W.
kl. 14.00 4 ex. över havet mot W. Två av dessa stiga så högt till väders, att molnen stundom beslöja dem. De andra äro obetydligt lägre. (Med kikaren: Busch „Terlux“ 18X, kan konstateras, att det är 4 fjällvråkar).
30. IX. 31. (Barom. 778—9 — Temp. + 6 + 9° Stiltje — Halvklart).
kl. 10.00 1 ex. seglar ut på sök efter åkersork (synnerl. talrika i år; i föl iaktogs 1 på Signilskär, flera på kobbarna).

¹ Ett icke obetydligt antal flög över området till Sverige senast i april och maj detta år (enl. uppgift); jmf. iakt. i Sund och Finström).

- kl. 13.15 2 ex. mot W.
 e. m. 1 ex. genomsöker ryttlande Hamnskär i SO. Övernattar i ett träd på Signilskär. (Fortsätter jakten följ. dag. Ses ännu d. 3. X.?).
5. X. 31. (Barom. 775—2 — Temp. + 7 + 10° — Vind SW—SSW₃₋₂ — Mulet, regntjocka på f. m.).
 e. m. 1 ex. sysselsatt med sorkjakt.
6. X. 31. (Barom. 771—3 + Temp. + 4 + 6° — Stiltje — Halvklart).
 kl. 10.00 1 ex. i sällskap med *Buteo vulp. intermedius* till Sverige.
 12.30 2 + 1 ex. samtidigt mot W (5—20 m).
 13.30 1 ex. från O mot W (60 m).
7. X. 31. (Barom. 772—0 — Temp. + 8 + 13° — Vind SSW₂₋₃ — Mulet, tjocka).
 f. m. 1 ex. mot W.
 e. m. 1 „ „ O.
 (Märk! En av de bästa flyttningsdagarna denna höst. *Corvus cornix*, *Fringilla coelebs* och *montifringilla* sträcka i tusental mot WSW från 6.30 f. m till 3 e. m.)
16. X. 31. (Barom. 783 — Temp. + 8 + 16° — Vind W—WNW₃₋₀ — Klart).
 e. m. 1 ex. från O mot W.
22. X. 31. (Barom. 768—4 — Temp. + 4° — Vind NNW₅—W₄ — Nästan klart).
 e. m. 1 ex. från Eckerö till Signilskär (enl. uppgift).
23. X. 31. (Barom. 757—61 — Temp. + 2 + 3° — WNW—NNW₄₋₃ — Regn o. snöbyar).
 f. m. 1 ex. fångar åkersork (enl. uppgift).
 e. m. 1 „ till Eckerö (samma vråk?).
29. X. 31. (Barom. 777—68 — Temp. + 1 + 3° — Vind W₁₋₀ — Nästan klart).
 kl. 13.45 1 ex. längs vattenytan mot W.
2. XI. 31. (Barom. 780—77 — Temp. + 2 + 4 — Vind SW₄₋₂ — Mulet).
 kl. 10.30 1 ex. över Signilskär från O mot W.

Zusammenfassung¹: Zur Kenntnis des Zuges des Rauhfußbussards (*Buteo lagopus* Brünn). — In den Jahren 1915—16 wurde vom Verfasser der Zug des Rauhfußbussards am Pielisjärvi-See in Karelien, Ostfinnland, beobachtet, wobei die Flugrichtung der ziehenden Vögel mit auffallender Regelmässigkeit im Frühling SO—NW, im Herbst NW—SO war. Genauere Aufzeichnungen liegen jedoch von dieser Zeit nicht vor.

Als wissenschaftlicher Beobachter auf dem Vogelschutz- und Vogelwartegebiet Signilskär des Vogelschutzvereins Ålands hatte der Verfasser die Gelegenheit eine Reihe Beobachtungen über den Zug des Rauhfußbussardes über der genannten Inselgruppe zu machen. Die Signilskären sind die westlichsten Inseln des Ålands-Archipels,

¹ Von der Redaktion.

eine ziemlich abgesonderte Gruppe bildend, die von den Hauptinseln Ålands etwa 7 km, von der schwedischen Küste, die gut sichtbar ist, kaum 20 km entfernt ist.¹

Bisher wurden Beobachtungen angestellt während des Frühjahrszuges 1927 und 1930 sowie während des Herbstzuges in den Jahren 1927, 1930 und 1931. Hierbei wurden Rauhfussbussarde beobachtet: Frühjahr 1927 71 Ind., Frühjahr 1930 52 Ind., beim Herbstzuge insgesamt 50 Individuen.

Wie sich die Beobachtungen in bezug auf die Zugrichtung verteilen veranschaulicht die untenstehende Tabelle, wo die beobachteten Richtungen auf die 4 Hauptrichtungen reduziert sind; in eine fünfte Gruppe fallen die Individuen deren Zugrichtung nicht festgestellt werden konnte, die z. B. nur beim Nahrungssuchen (Feldmäuse sind auf den äusseren Schäreninseln häufig) beobachtet wurden:

Zugrichtung	Frühj. 1927	Frühj. 1930	Herbstzug
N	—	—	—
O	9	7	10
S	—	—	—
W	55	37	21
unsicher	7	8	19

Beim Frühlingszuge ist also die westliche Zugrichtung sehr ausgesprochen vorherrschend. Diese Richtung steht sehr gut im Einklang nicht nur mit den Beobachtungen des Verfassers in Karelilien sondern auch mit den schwedischen Beringungsergebnissen, die gezeigt haben, dass schwedische Rauhfussbussarde recht oft nach SO ziehen; u. A. sind zwei in schwedisch-Lapland beringte Rauhfussbussarde in Nordfinland erbeutet worden — Die Herbstbeobachtungen sind bedeutend mehr verworren, fassen ja auch eine bedeutend geringere Anzahl Beobachtungen. In den Jahren 1927 und 1930 überwog die nach den Frühlingsbeobachtungen zu erwartende ostliche Richtung um ein Geringes (auch die mehr zufälligen

¹ Eine Karte die zwar nicht in allen Einzelheiten ganz genau ist, die aber die Lage der Inselgruppe im Verhältnis zu den Hauptinseln Ålands sowie zu der schwedischen Küste gut veranschaulicht, findet sich auf S. 101 in No. 3—4 des vorigen Jahrganges.

Beobachtungen des Verfassers auf den äländischen Hauptinseln legten die Annahme dieser Richtung als Regel nahe); aber im Herbst 1931 dominierte die westliche Richtung ausgesprochen. Das Bild ist somit wenig klar und es ist offenbar viel Beobachtungsmaterial noch nötig um den Zug überblicken zu können. Auch gestatten die jetzt vorliegenden Beobachtungen keinen Schluss auf die ev. Bedeutung der Windrichtung und sonstiger klimatischer Faktoren. — Schliesslich sei noch auf die Anzahl Individuen deren Zugrichtung nicht festgestellt werden konnte aufmerksam gemacht; das Überwiegen dieser Gruppe im Herbst verglichen mit dem Frühlingszuge veranschaulicht gut das langsamere Tempo des Herbstzuges.

Lintutieteellisistä tutkimustehtävistä.

PONTUS PALMGREN.

Lukiessaan välistä ulkomaalaisessa tieteellisessä lehdistössä niistä tutkimusretkikunnista, joita tieteellisten keskuksien eläintieteelliset museot ja laboratoriot Saksassa, Englannissa ja Skandinaviassa huonoista ajoista huolimatta melkein joka vuosi voivat lähettää vähän tunnettuihin maanosiin, napamaille tai tropiikkien aarniometsäalueisiin, voi joskus tuntua katkeralta, että meikäläisille niin aniharvoin tarjoutuu tilaisuus järjestää tuollainen tutkimusmatka tai osallistua sellaiseen. Yhä vielä verrattain vähän tunnettujen tai tieteellisesti katsoen tuntemattomien tienoiden fauna tuntuu tarjoavan paljon suurempia, tärkeämpiä tutkimustehtäviä kuin ne, jotka kotona voivat tulla kysymykseen. Tämä katsontatapa on kuitenkin pintapuolinen. Vieraassa, vielä luonnontilassa olevassa maassa matkustava retkikunta voi vaan aniharvoin suorittaa muuta kuin faunistista ja systemaattista työtä keräilytoiminnan perusteella. Tämä työ voi tietenkin olla suuriarvoista, se on tarpeellista, välttämätöntä — mutta työn laadussa ei ole mitään oleellista uutta; siinä ovat satavuotisen systemaattisen ja faunistisen työn viime suurtehtävät suoritettavina, joskin täytyy myöntää että aukot vielä ovat sangen oleellisia, että tuskin koskaan koko maapallo tulee „tunnetuksi alueeksi“ kaikkiin eläinryhmiin nähden. Mutta tieteen kehitys on kuitenkin meidän päivinäimme saattanut toisia tutkimustehtäviä tieteellisen harrastuksen polttopisteeseen. Näitten „uusien“ haarojen joukossa on m. m.